

T.C.
ULAŖTIRMA BAKANLIĐI
Strateji GeliŖtirme BaŖkanlıĐı

20-05-2010

7/13077
Ek.119

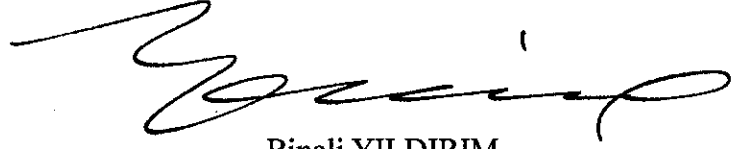
Sayı :B.11.0.SGB.0.00.01.610.01/990
Konu :Manisa Milletvekili Sayın
Ahmet ORHAN'ın
yazılı soru önergesi.

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŖKANLIĐINA

İlgi: TBMM BaŖkanlıĐının 15.03.2010 tarih ve A.01.0.GNS.0.10.00.02-20778 sayılı yazısı.

Manisa Milletvekili Sayın Ahmet ORHAN'ın 7/13077 esas sayılı yazılı soru önergesinin cevabı hazırlanarak ekte sunulmuŖtur.

Bilgilerinize arz ederim.

Binali YILDIRIM
UlaŖtırma Bakanı

EK :

1) Cevap formu (2 Sayfa)

DAĐITIM:

TBMM BaŖkanlıĐı
BaŖbakanlık

**MANİSA MİLLETVEKİLİ SAYIN AHMET ORHAN'IN
7/13077 SAYILI YAZILI SORU ÖNERGESİ VE CEVABI**

Ulaşım sistemleri ülkenin ekonomik, sosyal ve politik yapısına yön veren önemli bir etkidir. Ulaşım sistemleri toplumlar için vazgeçilmez sistemlerdir. Bu sistemler içerisinde ülkeler arasındaki ikili anlaşmaların ülkemizin lehine yapılacak pozitif anlaşmaların ülkemiz ekonomisine üreticisine ve ihracatçısına katkısı büyüktür.

Türkiye' den Rusya'ya ihracatı yapılan ürünler arasında yaş sebze ve meyve önemli bir yer tutmaktadır. Bu önemli ihracatın ve ihracatçısının en büyük sorunlarından biride Rusya Federasyonuna yapılan ihracatta Rusya Federasyonundan alınan Dozvola (Uluslararası Geçiş) belgesi yeterince alınamadığından kendilerine ait tır parkına sahip olan ihracatçımız yabancı plakalı tırlarla ihracat yapmak zorunda kalmaktadır. Bunun sonucunda ihracatçımızın maliyetinin artmasına neden olmaktadır. Diğer ülkelerle bu denli maliyet artırıcı ve birtakım prosedürleri Türk ihracatçımız aleyhine bu denli zorluklar yaşanmamaktadır.

SORULAR:

Bu konunun çözümü için gerekli çalışmalar ve planlamalar yapılmış mıdır? Yapıldı ise bu planlamalar nelerdir? Yapılmadı ise bu hususta ihracatçımız lehine ne gibi çalışmalar olacaktır?

CEVAPLAR:

Ülkemiz ile Rusya Federasyonu arasında 2003 yılından itibaren ikili ve transit taşımacılar için geçerli olmak üzere, toplam 5.000 adet geçiş belgesi temel kotası bulunmaktaydı. Ayrıca, Rus taşıtlarına Türkiye'de yük bularak yüklemelerini sağlayan taşımacılarımıza her bir yükleme karşılığında 4 adet ödül geçiş belgesi verilmesi temeline dayanan "ödül (bonus) geçiş belgesi sistemi" mevcut idi. Temel kota (5.000 adet belge) ve ödül (bonus) sistemi (yıllık yaklaşık 11.000 adet belge) ile elde edilen belgelerin yanı sıra çok-girişli UBAK belgeleri ile taşımacılar aksamadan sürdürülmekteydi.

Ancak, 2003 yılından 2008 yılı Eylül ayına kadar pürüzsüz bir şekilde devam etmekte olan karayolu taşımacılık faaliyetleri, Rus taşımacılarının taşıma piyasasındaki payının artırılması gerekçesiyle, Rusya'nın tek taraflı olarak geçiş belgesi sisteminde köklü değişiklikler yapmak istemesiyle sekteye uğramıştır.

20-21 Nisan 2009 tarihlerinde Moskova'da yapılan Kara Ulaştırması Karma Komisyonu toplantısında; Rus tarafı kota sisteminde köklü değişiklik yapmak istemiş, 5.000 adet temel kotanın ve bonus sisteminin kaldırılmasını, geçiş belgelerinin 500 adetlik partiler halinde ve iki tarafça bu 500 adet belgenin tüketilmesinden sonra yeni partinin teati edilmesini teklif etmiş, ancak bu durum, mevcut durumu geriye götüreceği ve iki ülke arasındaki taşımacıları olumsuz etkileyeceği için Rus tarafının bu teklifi kabul edilmemiştir.

7-8 Ekim 2009 tarihlerinde Moskova'da yapılan KUKK (Kara Ulaştırması Karma Komisyonu) toplantısında;

*2010 yılının ilk yarısı için 6000 adet ikili geçiş belgesinin teati edilmesi,

*2010 yılının ilk yarıyılında, Rus ve Türk nakliyecileri arasında sırasıyla %25 ve %75 oranında pazar dağılımı (2000 Rus taşıtının Türkiye'den yüklenmesi) sağlanması durumunda, 2010 yılı için ikinci parti 6000 adet ikili geçiş belgesinin teati edilmesi,

*2010 yılı için 2000 adet transit ve 1500 adet üçüncü ülkeye/üçüncü ülkeden geçiş belgesinin teati edilmesi,

*Türkiye-Rusya pazarında Rus ve Türk nakliyecileri arasındaki pazar payının 2011 yılında %30'dan %70'e, 2012 yılında ise %35'den %65'e çıkarılması konularında mutabakata varılmıştır.

Ayrıca transit taşımaların serbestleştirilmesi çerçevesinde, transit geçiş belgelerinin tarafların ihtiyaçları doğrultusunda, bir sayı sınırlaması olmaksızın tahsis edilmesi hususunda anlaşılmıştır.

Böylece iki ülke arasında uzun vadeli bir sistemin tesis edilmesine yönelik çalışmalar, Ekim 2009 tarihinde Moskova'da imzalanan bu protokol ile yasal bir zemine bağlanmıştır. Her iki tarafın da kabul ettiği, 2012 yılını kapsayan 4 yıllık bir taşımacılık sistemi tesis edilmiştir. Bu anlaşmada önemli olan başka bir husus ise, transit geçişlerin, tarafların ihtiyaçları kadar belge sağlanarak, serbest hale getirilmiş olmasıdır.

Sonuç olarak; 2008 ve 2009 yıllarında Rusya ile yaşanan geçiş belgesi kotası sorunu nedeniyle, Rusya'ya yapılan ihraç taşımalarımızda da ciddi sorun yaşanmıştır. Ancak bu soruna kalıcı bir çözüm getirmek amacıyla, 7-8 Ekim 2009 tarihlerinde Moskova'da yapılan KUKK (Kara Ulaştırması Karma Komisyonu) toplantısında imzalanan protokol ile bu sorun aşılmıştır. Belirlenen bu kota sisteminin sürdürülebilir hale getirilmesi için Bakanlığımızca gerekli çalışmalar devam ettirilmektedir. Bu çerçevede, iki ülke arasında yapılan uluslararası karayoluyla taşımacılığının sorunsuz devamını sağlamak ve Türk taşımacılarının yanı sıra Türkiye'de yüklenecek olan Rus taşımacılarını da desteklemek amacıyla, 2010 yılında Rusya'ya taşıma yapan Türk taşımacılarının Rus plakalı taşıt yüklemesini güçlü bir şekilde teşvik eden yeni bir düzenleme yapılmıştır.

Bu bağlamda, Rusya'ya taşıma yapan firmalarımızın ve ihracatçılarımızın mağdur olmaması için Bakanlığımızca gerekli çalışmaların yapılmasına devam edilecektir.